

Voorwoord

Van de voorzitter

Volgende week woensdagavond (op 4 november) presenteert de NCG, Hans Alders, zijn meerjarenplan voor herstel en versteviging van de woningen in het aardbevingsgebied. Het gaat nog om een concept. Maatschappelijke en bestuurlijke organisaties mogen eerst nog zeggen wat ze er van vinden voordat de voorstellen naar Den Haag gaan. De GBB kiest er nadrukkelijk voor om in deze fase mee te praten en onze eisen op tafel te leggen. We zullen zien hoeveel de toezegging van Hans Alders, namelijk dat hij alleen plannen doorstuurt die draagvlak hebben, waard is. Zie voor een toelichting op de opstelling van de GBB verderop in de nieuwsbrief.

Afgelopen week beefde de grond vier keer, vrijdag bij Meedhuizen met een kracht van 2,3 op de schaal van Richter. Tekenend was de uitspraak van iemand op twitter: *Nou daar gaan we morgen weer, rondje huis lopen om te zien of we weer nieuwe schade hebben door de aardbeving. Houdt het nu nooit op?*

Doordat de NAM deze gegevens niet wil verstrekken, is de GBB begonnen met het aanleggen van een lijst van panden die vanwege de bevingen zijn gesloopt of op het punt staan gesloopt te worden, dan wel die zijn ontruimd. Het is belangrijk dat de rest van Nederland weet wat hier gebeurt. Help ons de lijst compleet te maken; mail naar contact@groninger-bodem-beweging.nl. De teller staat nu op 54 gesloopte woningen en 28 ontruiming.

Het is allang duidelijk dat we niet alleen de NAM tegenover ons hebben maar ook EZ. Dit bleek de afgelopen week opnieuw toen minister Henk Kamp in hoger beroep ging tegen de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland. De laatste oordeelde dat EZ ten onrechte documenten achterwege heeft gehouden op ons WOB verzoek (Wet Openbaarheid Bestuur). In zijn reactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid schreef Henk Kamp: *"Zelf zal ik zorgdragen voor een duidelijke en transparante communicatie over de onderzoeken en de kennis met betrekking tot de ondergrond en de onzekerheden die daarbij een rol spelen."* (pagina 12) Een schrijnend contrast met het hoger beroep!

Vorige maand deed de GBB via advocaat Spong aangifte tegen de NAM. Afgezien van een ontvangstbevestiging zwijgt het Openbaar Ministerie in alle talen.

Zoals bekend kunnen inwoners van Groningen geen rechtsbijstandverzekering meer afsluiten ("we verzekeren geen brandend huis"). Staatssecretaris Dijkhoff besliste deze week dat hij geen fonds zal instellen dat bewoners kan helpen bij het voeren van juridische procedures tegen de NAM.

Wederom belandt een probleem op het bord van de burger dat wordt veroorzaakt door de gaswinning. Het is soms alsof heel Nederland ons de rug toekeert. Maar dat is schijn: het zijn de partijen die belang hebben bij het gasgeld die onze problemen negeren. Vanuit de bevolking krijgen we regelmatig steunbetuigingen.

Jelle van der Knoop
Voorzitter

De GBB kiest voor een onafhankelijke koers in het overleg met de NCG

De Nationaal Coördinator Groningen (NCG), Hans Alders, heeft, zoals bekend, de taak voor 1 januari 2016 een meerjarig programma "Aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen" op te stellen, en vanaf 1 januari 2016 de uitvoering ervan te bewaken.

Op 10 juni verklaarden zowel het GBB bestuur als Hans Alders zich bereid rechtstreeks met elkaar te overleggen over het meerjarenprogramma.

Onlangs maakte Hans Alders bekend dat hij twee stuurgroepen formeert: een maatschappelijke en een bestuurlijke. In de laatste zitten de gemeenten en de provincie. In de eerste wil Alders een *representatieve* vertegenwoordiging van maatschappelijke groeperingen en bewoners. Hij heeft hiertoe het zogenaamde Gasberaad - de restanten van de oude Dialoogtafel - en de GBB uitgenodigd.

De GBB niet in het Gasberaad

De GBB maakte al eerder bekend dat zij niet zal deelnemen aan het Gasberaad. Redenen:

- De GBB wil direct onderhandelen met Hans Alders en niet getrapt.
- De GBB wil een onafhankelijke koers varen in de onderhandelingen met Hans Alders en naar buiten toe zichtbaar zijn.
- De overgebleven partijen vertegenwoordigen speciale groepen met specifieke belangen (woningcorporaties, LTO, MKB, VGD) terwijl de GBB direct de bewoners/ gedupeerden vertegenwoordigt. De GBB is daarom veel strijdbarder.

Totdat de spelregels van het overleg tussen Hans Alders en maatschappelijke stuurgroep duidelijk zijn, overlegt Hans Alders met Gasberaad en GBB in een soort *voorlopige* maatschappelijke stuurgroep oftewel een stuurgroep ad interim.

Wel in voorlopige maatschappelijke stuurgroep

De GBB neemt wel deel aan de *voorlopige* maatschappelijke stuurgroep omdat:

- In de komende maanden het meerjarenplan van Alders wordt besproken; daarin zijn ook opgenomen speciale regelingen voor bewoners zoals de uitkoopregeling, sloopregeling, waardedalingregeling en waardevermeerderingregeling. Het bestuur van de GBB wil direct invloed uitoefenen en wil daarom deelnemen aan dit overleg. Wat betreft onze inzet: dat is duidelijk verwoord in onze visie, die wij op 20 september aan de NCG hebben doen toekomen. Zie: <http://www.groninger-bodem-beweging.nl/images/pdf/GBB-visie-aan-NCG-website.pdf>.
- Hans Alders heeft gezegd dat hij plannen wil maken met draagvlak in de regio en dat, wanneer dat draagvlak ontbreekt, hij zijn plannen aan zal passen. Wij houden hem graag aan deze toezegging.

De GBB blijft hiernaast onverminderd actief, ook op alle andere fronten, om veiligheid en beëindiging van de verwoestingen af te dwingen: juridisch, voorlichting, acties en lobbyen bij de politiek.

De GBB zal in de komende twee maanden in de *voorlopige* maatschappelijke stuurgroep de belangen van (gedupeerde) bewoners behartigen. Dit betekent niet het sluiten van compromissen maar het helder op tafel leggen van onze eisen en wensen. Wat Hans Alders naar Den Haag stuurt aan voorstellen, blijft zijn verantwoordelijkheid.

Mocht blijken dat er (te) weinig ruimte is voor honorering van de eisen van de GBB dan trekken wij daaruit onze conclusie over deelname aan de stuurgroep vanaf 1 januari 2016.

In de maatschappelijke stuurgroep per 1 januari 2016?

Of de GBB per 1 januari 2016 in de maatschappelijke stuurgroep gaat zitten, is afhankelijk van drie voorwaarden:

1. De ervaringen in de *voorlopige* maatschappelijke stuurgroep zijn positief;
2. De spelregels van het overleg tussen maatschappelijke stuurgroep en Hans Alders worden naar tevredenheid uitgewerkt;
3. De uitslag van een digitale ledenraadpleging over een definitieve deelname aan de stuurgroep is positief. De ledenraadpleging vindt plaats als het bestuur het voornemen heeft deel te nemen aan de maatschappelijke stuurgroep; de ledenraadpleging zal begin januari plaatsvinden.

Hans Alders presenteert concept programma 4 november in Loppersum

De Nationaal Coördinator Groningen, Hans Alders, zal op 4 november in Loppersum zijn concept meerjarenprogramma op hoofdlijnen presenteren. De bijeenkomst begint om 19.30 uur, inloop vanaf 19.00 uur. De locatie is Waardevol Leven, Badweg 20, Loppersum.

Ramp in “slow-motion” (2013-2015)

Oproep 1

Menige Randstedeling hoor je zeggen: “ach het valt allemaal wel mee in Groningen. De schade wordt toch vergoed? Dus probleem opgelost.”

De werkelijkheid voor al de gezinnen die betrokken raken bij sloop en/of uitzetting valt echter niet mee. Een ramp in slow-motion voor elk gezin . We hebben de aantallen maar eens bij elkaar geteld.

Voor zover ons bekend en alleen als het te controleren is.

De ons bekende stand is vanaf 2013 en per 25 oktober 2015

- 54 huizen op de slooplijst
- 28 ontruimingen

De NAM/CVW is heel effectief in het voorkomen van een totaal overzicht over hetgeen hier langzaam maar beslist vernietigd wordt door de gaswinning. Vandaar deze poging om dat gebrek aan transparantie zo goed mogelijk te corrigeren. En de hele verstevigings- en ook sloopoperatie van Hans Alders zal leiden tot grotere aantallen. Immers: als versteviging te duur wordt geacht, zal slopen een optie zijn.

Een woordvoerder van de NAM verklaarde in Ten Boer immers te verwachten dat alle huizen van voor 1920 gesloopt moeten worden.

Er is geen enkele garantie dat deze getallen kloppen. Ze zijn vast te laag. De NAM probeert veel geheim te houden. Alleen huizen die bij de GBB bekend zijn en waarvan het aantoonbaar is, zijn meegeteld. Zie de specificaties op de website van de GBB.

Help de GBB om de lijst completer te maken over de afgelopen jaren en aan te vullen voor de komende jaren!

Mail ons daarover: contact@groninger-bodem-beweging.nl

Stuur digitale foto's van uw schade in

Oproep 2

De GBB overweegt weer een fotoboek te maken van hetgeen hier gaande is. Het idee is dat er nog veel schade niet hersteld is. Daarnaast willen we ook ons bestand actualiseren om deze foto's te kunnen gebruiken voor publicaties. Inzenden betekent dat u ook toestemming geeft om dat te doen.

Willen we een foto goed kunnen afdrukken dan is het wel prettig om foto's met genoeg pixels te krijgen.

U kunt uw foto's sturen naar: contact@groninger-bodem-beweging.nl

GBB wint rechtszaak WOB procedure: minister Kamp teruggefloten!

Uitspraak Rechtbank 16 oktober

De Rechtbank Noord-Nederland oordeelt op 16 oktober 2015 dat Minister Kamp alsnog relevante documenten openbaar moet maken die de basis vormden voor het gaswinningbesluit van 13 maart 2014. De GBB is verheugd dat hierdoor meer inzicht wordt verkregen in de overwegingen van het ministerie en de partijen die betrokken waren bij de onderzoeken.

De GBB had op 9 december 2013 middels een WOB procedure openbaarmaking geëist van achtergrond documenten, concepten en onderlinge communicatie tussen alle betrokkenen (EZ, NAM, SodM, TCBB, TNO, KNMI, GasTerra) over de 14 rapporten die eind 2013 zijn opgeleverd. De rapporten vormden de basis voor het gaswinningbesluit van minister Kamp van 13 maart 2014.

Het besluit van de minister over het WOB verzoek liet aanvankelijk al zeer lang op zich wachten (18 april 2014), waarna de GBB bezwaar aantekende. Op 19 september 2014 verklaarde de Minister het bezwaar ongegrond. De GBB tekende toen beroep aan bij de Rechtbank Noord-Nederland. De rechtszaak diende op 9 juli 2015. Op 16 oktober deed de Rechtbank Noord-Nederland uitspraak. De GBB is op veel punten in het gelijk gesteld en het besluit van de Minister is vernietigd.

De Rechtbank is van oordeel dat het ministerie onvoldoende moeite heeft gedaan alle relevante documenten boven water te krijgen. Verder acht zij dat de Minister ten onrechte een aantal gevraagde documenten niet heeft geleverd. Op basis hiervan heeft zij het besluit van de Minister in zijn geheel vernietigd. Minister Kamp zal nu een nieuw besluit moeten nemen met inachtneming van de overwegingen van de Rechtbank. Hij kan ook in hoger beroep.

De GBB hoopt dat minister Kamp zijn belofte van transparante communicatie over het gaswinningdossier gestand doet en de gevraagde documenten openbaar maakt. Drie citaten uit de reactie van 2 april 2015 van het kabinet op het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid: "(..) en het kabinet heeft volop ingezet op transparante communicatie over de besluiten en risico's" (pagina 2) "Voor het kabinet heeft het onderzoeks- en besluitvormingsproces en de communicatie daarover sinds 2013 expliciet in het teken gestaan van het in kaart brengen van de onzekerheden, het verkleinen van de onzekerheden en het duidelijk en transparant communiceren over de onzekerheden" (pagina 11) "Zelf zal ik zorgdragen voor een duidelijke en transparante communicatie over de onderzoeken en de kennis met betrekking tot de ondergrond en de onzekerheden die daarbij een rol spelen" (pagina 12).

lees verder op de volgende bladzijde!

Minister Kamp in hoger beroep

De Rechtbank Noord-Nederland oordeelde op 16 oktober 2015 dat Minister Kamp alsnog relevante documenten openbaar moet maken die de basis vormden voor het gaswinningbesluit van 13 maart 2014.

De minister accepteert het besluit van de Rechtbank niet en gaat in hoger beroep.

De GBB hoopte dat minister Kamp zijn beloftes van transparante communicatie over het gaswinningdossier gestand zou doen en de gevraagde documenten nu daadwerkelijk openbaar zou maken. Helaas, ook nu is er een grote spanning tussen wat de minister zegt te gaan doen en wat hij daadwerkelijk doet.

Uit het dagboek van de GBB (1)

Lief dagboek, lieve Henk, ook in de maand oktober hebben we weer veel aan je gedacht. We moeten eerlijk zijn, je was geen dag uit onze gedachten!

Reguliere gedachten

Elke woensdagavond bestuursvergadering
Elke maandagochtend en elke woensdagmiddag inloopspreekuur kantoor
Wekelijkse bijeenkomst redactie eventuele GBB krant
Bijeenkomst team Helpdesk
Bijeenkomst team PR/communicatie
Bijeenkomst team schade en versteviging
Leden voor leden bijeenkomst GBB (16 okt)
Bijeenkomst klankbordgroep (28 okt)
Maken volgende nieuwsbrief
Bijwerken ledenadministratie
Bijhouden financiële administratie
Bijhouden twitteraccount. Dagelijks twitteren en bijhouden wat anderen twitteren.
Bijhouden facebook
Administratief mailverkeer
Contacten met de media
Opstellen bijdrage aan Buurcontact
Contacten met advocaten (Jewan de Goede en Gerard Spong)
Werkzaamheden t.b.v. de teams en werkgroepen
Bestudering documenten (NPR rapport, internetconsultatie, notities NCG, etc)

Bijzondere gedachten

Flyer actie in Beijum bij een informatie-avond over gaswinning
Actie zaterdag in Siddeburen met flyeren
Flyerochtend in Hellingum
Gastlessen HBO
Voortgangsoverleg project Luisterboot
Overleg met Jacques Wallage over deelname aan het Gasberaad (28 sept)
Overleg met Hans Alders in Groningen (8 okt)
Bestuursoverleg met Hans Alders en het Gasberaad (23 okt)
Interview Radio Beijum, Radio Eemmond, Radio 1, krantenartikelen in het DvhN, tv.
Perscontacten over de WOB procedure
Aardbevingsonderzoek Loppersum (12 okt)
Presentatie Vereniging Dorpsbelangen Hunze en de AA

- Deelname aan hoorzitting gemeenteraad Hunze en de AA
- Overleg over het traject naar het oprichten van de stichting (6 okt)
- Overleg met Jan Boer en Jan Wigboldus van het Gasberaad (29 sept)
- Gesprek t.b.v. GBB krant (15 okt)
- Gesprekken met kandidaat bestuursleden
- Gesprek over deelname juridische werkgroep (15 okt)
- Gesprek met prof Broring over samenwerking GBB rechtenfaculteit (28 okt)
- Telefonisch spoedberaad (26 okt)
- Gesprek met staf Dialogotafel (26 okt)
- Afgeven interview t.b.v. onderzoek (26 okt)
- Bijdrage DvhN (zienswijze GBB) (28 sept)
- Persbericht uitspraak Rechtbank Noord-Nederland inzake WOB procedure (20 okt)
- Persbericht deelname maatschappelijke stuurgroep a.i. (22 okt)
- Tekst opstelling GBB in het overleg met Alders (mede t.b.v. Klankbordgroep) (30 okt)
- Deelname aan internetconsultatie (andere wijze van gaswinning) (25 okt)

Open brief aan Hans Alders

Na enige aarzeling en een aantal vervelende gebeurtenissen zie ik geen andere optie om via deze weg aandacht te vragen voor mijn problemen. Sinds het jaar 2002 ondervind ik al hinder van de gaswinningproblematiek. Het lukte me al die tijd om toch enigszins te kunnen relativiseren. Dertien jaar later is het op. Deze problematiek begint mijn leven te beheersen.

Sinds juni van dit jaar bent u gestart om een oplossing te realiseren. Er wordt een beeld geschetst dat het goed gaat en vele inwoners geholpen worden. U bent voortvarend van start gegaan met drie acties. Ten eerste: overheveling van de 9000 lopende dossiers bij de NAM naar het centrum voor veilig wonen (CVW). Ten tweede: het 300 schoorstenen plan en ten derde: er hoeven minder woningen versterkt dan eerst gedacht. Een uitspraak die u op veel kritiek kwam te staan. De waarheid kan ik niet overzien, dus die laat ik in het midden. De eerste twee hebben voor mij nogal wat consequenties. Vooral de positieve insteek heeft mij doen besluiten om mijn verhaal te vertellen. Augustus 2012, beving met een kracht van 3,6 op de schaal van richter. Epicentrum Huizinge, gemeente Loppersum, en ja, ook wij hebben schade. Hiervan doen we al snel melding bij de NAM. We hoefden niet heel erg lang te wachten tot er een schade-expert bij ons langs kwam. Het gesprek was positief en we leken er goed uit te komen. Helaas na een half jaar nog geen schaderapport. In onze woonplaats werd een NAM-loket geopend, wat een goed moment leek om daar meteen maar eens een bezoekje te brengen. Daar gingen alle alarmbellen rinkelen. Ons dossier was zoek. Deze kwam gelukkig uiteindelijk weer boven water en in september 2013 werd de schade hersteld. We zijn in zee gegaan met een aannemer door de NAM aanbevolen en ook het schadebedrag hebben we onder beheer gelaten van de NAM. Dit leek verstandig, aangezien we in het verleden "zijn afgescheept" met minimale bedragen waar we nog niet eens een pot verf van konden betalen. Twee weken werd er aan schadeherstel gewerkt.

Het stof zat tot in de nok van ons huis. Dit had ik nog niet weer schoon toen er weer een beving kwam en de eerste scheuren al weer terug waren. Vervolgens bleek onze binnenmuur (voorzetwand) in de woonkamer te tikken als de wasmachine draaide. In februari 2014 vond er een stevige beving plaats, epicentrum Leermens, waarbij deze muur ook weer ging tikken. Maar weer naar het NAM-loket. De volgende dag al kwamen twee deskundigen ons met een bezoekje vereren. Conclusie: deze muur staat los. Januari 2015, eindelijk komt de aannemer de nieuwste schade herstellen en de losstaande muur vast zetten. Tevens worden een aantal scheuren in de buitengevel aangepakt, die nog niet worden afgewerkt, want het vriest. Niet erg want het verven moest toch wachten tot het voorjaar. Al met al weer een aantal dagen in de troep. Wat nog erger is: binnen een maand blijkt deze muur nog steeds los te staan. Er is een poging gedaan om hem te bevestigen aan de buitengevel, een honderd jaar oude muur met leem gemetseld, indertijd onder beheer van ons opnieuw gestuukt en daarmee ook gecorrigeerd tot een redelijk rechte muur. De wikkels waarmee een en ander aan elkaar bevestigd is houden niet. Er blijkt nog meer nieuwe schade te zijn dus maar weer naar het NAM-loket. Op 6 maart komt er weer een schade-expert. Na 3 maanden niets gehoord. Ik stuur een mail.

Tot mijn grote verbazing krijg ik antwoord van een collega. Expert één werkt niet meer bij dit bedrijf. Expert twee heeft eerst even contact opgenomen met de NAM. Het verhaal is dat het allemaal klaar is. Uiteindelijk wil deze schade-expert zich zelf overtuigen en vereerd me met een bezoek. Van hem ontvang ik een mail waarin de nieuwe schade wordt afgedaan als "nog afwerken". Voor de losstaande binnenmuur heeft hij geen oplossing. Dat wordt commissie bijzondere gevallen. Na ongeveer een maand komt er een bouwkundig ingenieur namens de NAM op bezoek. Volgens hem heb ik geluk dat ik in Loppersum woon. Wij zijn het eerst aan de beurt voor het versterkingsprogramma (begin 2014 is mijn huis bouwkundig in kaart gebracht). Mijn verweer, ik heb geen inzage gehad in dit rapport, levert alleen de opmerking, dat heeft niemand. Ook stutten is niet nodig. Kennelijk stel ik me aan. Deze meneer zal nog wel de schade-expert benaderen waar het schaderapport blijft. Daar zit ik tot op heden nog steeds op te wachten. Ondertussen begon u als NCG. Via de media hoorde ik dat alle lopende dossiers bij de NAM waren overgeheveld naar het CVW. Een persoonlijk berichtje kon er niet af. Misschien ook iets te veel gevraagd. We zijn met 9000. De vorige week heeft mijn nieuwe contactpersoon van het CVW mij benaderd. "Ik ben uw nieuwe contactpersoon en ik heb de opdracht van de NAM om uw dossier te sluiten."

Daar zit ik dan, al bijna twee jaar met een losstaande binnenmuur, uitgeslepen scheuren in het stucwerk van de buitengevel, bijzonder slecht slapend, en ik moet er maar op vertrouwen dat ik in aanmerking kom voor het versterkingsprogramma, want ik krijg geen inzage in het rapport waarin de bouwkundige staat van mijn woning wordt beschreven.

Dank u wel Hans Alders, aangesteld om het vertrouwen van ons Groningers te herstellen.

Petra Blink, Loppersum

Rectificatie

In de vorige nieuwsbrief werd de voornaam van Ynske Jansen onjuist vermeld in het artikel over de Raad van State.

De volgende leden-voor-leden-bijeenkomst

Locatie: Stationsgebouw Loppersum

Datum: donderdag 12 november 2015

Tijd: van 19.30 tot 22.00 uur

Een leden-voor-leden-bijeenkomst biedt de gelegenheid om in een informele sfeer contacten te leggen, en te praten over alles wat er speelt rond aardbevingen en de gevolgen. Er zijn altijd enkele bestuursleden aanwezig. Er is koffie, er is thee en iedereen is welkom.

Het is een doorlopend gebeuren. Men komt en gaat op het moment dat men dat zelf passend vindt.

Aanmelden als lid

Soms lukt het niet goed om zich via de website aan te melden als lid van de GBB.

Stuur dan even een e-mail naar: contact@groninger-bodem-beweging.nl, en het komt goed!

Openingstijden kantoor GBB

Het kantoor (in het Stationsgebouw Loppersum) is geopend op

- maandagochtend van 9.30 tot 11.30 uur
- woensdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur.

Op nationale feestdagen en tijdens vakanties is het kantoor gesloten.

Contact GBB

Mailcontact heeft de voorkeur. Het e-mailadres is: contact@groninger-bodem-beweging.nl

Telefonische bereikbaarheid tijdens openingstijden kantoor op maandagochtend van 9.30 tot 11.30 uur en op woensdagmiddag van 14.00-16.00, via 06 - 21 61 50 80.

NB De pers kan bellen naar 06 - 17 26 82 47. Bij voorkeur tijdens kantoortijden.

GBB, Stationslaan 8, 9919 AB Loppersum